

Nógrádi Gábor

ALATTUNK A KINC

KÖVESD A FEHÉR KERESZTET! +

MÓRA

Nógrádi Gábor

ALATTUNK A KINGS

Nógrádi Gábor

ALATTUNK A KINGS

Móra Könyvkiadó

Sorozatterv és illusztráció: RITTER OTTÓ

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménytel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

© Nógrádi Gábor, 2022

© Móra Könyvkiadó, 2022

BOLOND BESZÉD?

Az osztályterem ablaka nyitva. Valaki énekelget az utcán.
Az éneklőnek dörmögős, reszelős, öreges hangja van.

*„Több énekem nincsen,
alattunk a kincsem,
tudom én, tudom én,
nem leszek mindig szegény.”*

A negyedik b csintalanabb gyerkőcei kuncognak.

Persze Sípos Tomi kezdi. Vigyorogva pislog az ablak felé,
rozsdavörös haja ezerfelé áll.

Tomi kezdi a nevetgélést, a tüsihajú, szemüveges Pap Feró
meg a kövérkés Vatta Gabi folytatja. Persze vihognak a lá-
nyok is: a pisze orrú Szép Olgi, a vékony, magas Tóth Mara,
a pici, fúrge Bencze Edina, akit Dinának becéznek.

Nevet az egész negyedik b.

Erzsike tanítónő, akit a gyerekek Tancsinénak hívnak a
háta mögött, becsukja az ablakot.

Aztán megfordul, és a nevetgélőkre néz.

Nem mond semmit, csak néz a szépségesen szép kék sze-
mével komolyan.

A nevetgélés lassan abbamarad.

Sípos Tomi jelentkezik.

A tanítónő összevonja a szemöldökét.

Tomi sokszor megzavarja az órát. Megzavarja nem oda-
való kérdéseivel.

– Mondd, Tomikám, mondd! – sóhajt Erzsike néni, és

kissé félrebillenti a fejét, mint a kíváncsi kutyus, ha kedvenc játéka nevét hallja.

Tomí felpattan a székéről.

– Én ismerem azt a bácsit, aki énekel! Bolond Bélának hívják.

Az osztály persze megint vihogni kezd.

„Bolond Béla! Bolond Béla!”

Mindenki tudja, hogy a kisvárosban, Zeréndváron, ahol élnek, a furcsa, énekelgető öreget Bolond Bélának csúfolják. Mégis vicces, hogy Tomí kimondja, ki meri mondani a bácsi csúfnevét. Ez a Tomí!

– Nem így hívják! – mondja a tanítónő, és némi fenyegető lendülettel felemeli a kezét, tenyérrel kifelé, mint aki megállít valakit, vagy azt mondja, hogy: „vigyázz a szádra, Tomí, mert holnap téged csúfolnak, és neked sem esik majd jól!”

Csend van az osztályban. Mindenki kíváncsi, mit mond szeretett Tancsinénijük.

Ő azonban nem akarja *bolondbélázással* tölteni az időt. Tanítani szeretne. Környezetismeret-óra van. „Bár a környezetünkbe – gondolja a tanítónő –, tehát Zeréndvár életébe, éppenséggel az énekelgető idős ember is beletartozhat... Ő is a környezet, a város része.”

– Nem így hívják a bácsit – ismétli, és komolyan folytatja: – Katona Béla a neve. Legalábbis mi így ismerjük. Így nevezte el a város. A valódi nevét nem tudjuk. A háborúban megsebesült, és a memóriája... Szóval az emlékezete nagy részét elvesztette. Van, amire emlékszik, van, amire nem. A nevére éppen nem. Nem kellene csúfolni. Mióta itt él, énekelget. Van még kérdés?

Mint amikor kinyitják a csapot, és ömlik a víz, a negyedikesek egymás szavába vágva kiabálnak:

– Hogy’ sebesült meg?... Az ovival szemben lakik... Ja, az a dilis öreg?... Anya mondta, már százéves... A fején mindig ugyanaz a sapka van!... Igen, igen, télen, nyáron!... Az a zöld csákó? Aha! Az katonasapka, te!... Lehet, hogy iszik. A részegek szoktak danolászni az utcán: la-la-la-la-la-la-la!... Mindig azt éneкли, hogy kincs van a talpunk alatt... Hol? A pincében?...

Erzsike tanítónő ismét felemeli a kezét.

A negyedik b elhallgat.

A tanítónő az asztalához sétál, és szembefordul az osztállyal.

– Gabi, azt kérdezed, hogyan sebesült meg. Felrobbant a közelében egy gránát, és légnyomást kapott. Edina, azt kérdezed, van-e már százéves. Annyi nincs, de majdnem. Kilencvenöt talán. Mara jól mondja, mindig ugyanaz a zöld sapka van a fején. A katonasapkája. Ferike szerint az öreg iszik, azért énekelget...

– Bocsánat! – áll fel Pap Feró, és megigazítja a szemüvegét. – Nekem az unokatesóm mondta...

– Az unokatestvéred téved! – inti le a tanítónő a fiút. – Talán Béla bácsi is iszogat, mint sajnos Zeréndváron sokan, de én még nem láttam részegen. Végül pedig Olgi kérdezte, hogy mi igaz a város alatti pincéről. Az nem pince, hanem pincerendszer. De mondhatjuk alagútrendszernek is. Még a középkorban, hatszáz-hétszáz évvel ezelőtt építették. Oda bújtak az emberek a tatárok meg a törökök elől. Róluk tanulunk később. Akkor is odamenekültek a zeréndváriak,

amikor járvány volt. Sajnos, már ti is tudjátok, mi az a járvány...

– Az én Papám is beteg lett, de meggyógyult – szól közbe Szép Olgi.

– Örülök neki! – mondja a tanítónő. – Szóval oda le, a föld alá menekültek az emberek az ellenség meg a betegségek elől. De ma már azokat az alagútjáratokat nem szabad használni. Életveszélyes. Szigorúan tilos lemenni. Több helyen ledőlt a fal, beszakadt a mennyezet. Bármikor, bárhol beomolhat.

Sipos Tomi felkapja a karját a levegőbe. Majd kiesik a padból, úgy nyújtogatja a kezét. Ő így szokott jelentkezni.

– Erzsike néni! Erzsike néni!! Fontos! – lihegi, mint aki nek ki kell mennie végére, de azonnal.

– Tessék, Tomi! Mi olyan fontos?

Tomi felugrik, és hadarni kezd.

– Lehet, hogy tényleg kincsek vannak a *pinceaalagútban*? Lehet, hogy a Bolond... vagyis, bocsánat... a Béla bácsi igazat énekel? Anyukám sokszor hallotta kislány korában... A nagybratyóm meg egyszer azt mondta, hogy talán oda rejtették a katonák, amit összeraboltak a háborúban.

– Szó sincs róla, Tomika! – mosolyodik el Erzsike tanítónő. – Az alagutakat, a járatokat a háború után sokszor átvizsgálták, hogy nincsenek-e ott fegyverek, bombák. Vagy nem rejtőzik-e még ott valaki, katona, ellenség. Hidd el, ha lett volna odalent kincs, vagy bármi értékes dolog, megtalálják! Béla bácsi énekelget ezt-azt, de amit mondogat, az csak egy szegény idős, sérült ember képzelgése. Bár lenne ott kincs! Nagy szükségünk volna rá. Épülhetne végre egy nagy

tornaterem, hogy ne az udvaron vagy éppen az osztályban kelljen megtartani a testnevelésórát. Aztán meg új orvosi rendelő kellene Zeréndváron. Meg egy öregek otthona. Régóta tervezik. Egy olyat például, ahol Béla bácsi is jobban érezné magát, mint az óvodával szemben, Szabóéknál a ker-ti kunyhóban, ahol lakik. Szabóék dolgoznak, nem tudnak már figyelni, vigyázni rá. Nem tudják gondozni, ápolni...

Felzeng az óra végét jelző dallamos csengő.

– És ha mégis van kincs valamelyik alagútban? – kiáltja Tomi. – Csak nem találták meg! És ha mégis?

Erzsike tanítónő *nem*-et int a kezével.

– Kincs az nincs, Tomika, de az órának vége van! Ezt jól elbeszélgettük!

A Dina névre hallgató pici Bencze Edina odaszalad a tanítónőjéhez, és átöleli a derekát, ahogy szokta.

– Ez volt a legjobb környezetismeret-óránk! Beszélges-sünk így máskor is!

Az osztály zajong, hogy: igen! igen! A tanítónő nevet, hogy: na, persze! na persze! Csakhogy ez nincs a tananyagban.

Aztán indul mindenki ebédelni vagy haza, mert dél van, és a negyedik b-nek aznap ez volt az utolsó órája.

De a titok, a rejtély magocskája, amelyet az öreg éneke és a tanítónő magyarázata elültetett a fejekben, virágozni, lombosodni kezd a fantázia, a képzelet talajában, ahogy egy rendes magocskához illik.